

VUOSIKERTOMUS ETOL 2020

Esittävien taiteiden oppilaitosten liitto ry

SISÄLLYSLUETTELO

1.	TOIMINTAVUOSI 2020	3
2.	JÄSENET	3
3.	HALLITUSTYÖSKENTELEY	4
	3.1. Hallituksen kokoonpano alkuvuosi	4
	3.2. Hallituksen kokoonpano 15.4.2020 lähtien	4
	3.3. Hallituksen kokoukset	5
4.	LIITON TOIMISTO	5
5.	VAIKUTTAMISTOIMINTA	6
6.	TAITEEN PERUSOPETUSLIITON STRATEGIATYÖ	6
7.	HANNA KOSKIMIEHEN TAPAAMINEN 22.9.2020	7
8.	JÄSENKYSELY RYHMILLE	7
9.	KOULUTUS	7
	9.1. Etäopetusseminaari	7
	9.2. Taidepedagogiikka ja luovuus	
	– taidepedagogin monet roolit	7
	9.3. Rehtorikoulutus ETOL:n jäsenkoulujen	
	hallintotehtäviin kuuluville	8
	9.4. Opittu ja koettu näkyväksi, sirkustaiteen	
	laajan oppimäärän arviointihanke	8
10.	TIEDOTUS	9
11.	JÄSENYYDET	9

1. TOIMINTAVUOSI 2020

Vuosi 2020 oli poikkeuksellinen koronapandemian johdosta. Maaliskuussa alkanut valtakunnallinen sulku taiteen perusopetuskoulujen kohdalla korosti ETOL ry:n merkitystä tiedon ja verstaistuen välittäjänä. Tilanne eli koko vuoden ajan aaltoillen ja saattoi koulut sijaintinsa johdosta eriarvoiseen asemaan. Poikkeustilan aikana liitto tiivistä toimintaansa, jatkoi koulutuksia ja otti kantaa aluepoliittisiin ratkaisuihin, jotka koskettivat liiton jäsenkouluja. Myös yhteistyö Taiteen perusopetusliiton kanssa lisääntyi.

2. JÄSENET

Vuonna 2020 ETOL ry:llä oli kaksikymmentäyksi (21) jäsenoppilaitosta. Liiton jäseniä voivat olla oikeuskelpoiset yhteisöt, jotka ylläpitävät teatteri- ja/tai sirkustaiteen taiteen perusopetusta antavaa oppilaitosta. Nämä oppilaitokset voivat olla yksityisiä tai kuntien ja kaupunkien ylläpitämiä.

Liiton jäseniä olivat seuraavat oppilaitokset:

1. **Circus Helsinki** (Helsinki)
sirkustaiteen perusopetus (laaja) VOS
2. **Espoon sirkus- ja teatterikoulu** Esko (Espoo)
sirkus - ja teatteritaiteen perusopetus (laaja) VOS
3. **Helsingin teatterikoulu** (Helsinki)
teatteritaiteen perusopetus (yleinen)
4. **Järvenpään opisto** (Järvenpää)
teatteritaiteen perusopetus (yleinen)
5. **Kouvolan kansalaisopisto** (Kouvola)
teatteritaiteen perusopetus (yleinen)
6. **Oulun taidekoulu** (Oulu)
teatteri (laaja) ja sirkustaiteen perusopetus (yleinen) VOS
7. **Pieni Teatterikoulu** (Wahren-opisto, Forssa)
teatteritaiteen perusopetus (yleinen)
8. **Porvoon kansalaisopisto** (Porvoo)
teatteritaiteen perusopetus (yleinen)
9. **Porvoon Teatterikoulu** (Porvoo)
teatteritaiteen perusopetus (yleinen)
10. **Pukinmäen taidekoulut** (Helsinki)
kuvataiteen, sirkuksen ja teatterin (laaja) VOS
musiikin, sanataiteen, tanssin (yleinen) perusopetus
11. **Riihimäen Nuorisoteatteri** (Riihimäki)
teatteritaiteen perusopetus (laaja) VOS
12. **Sorin Sirkus** (Tampere),
sirkustaiteen perusopetus (yleinen ja laaja) VOS
13. **Suomen teatteriopisto** (Tampere)
teatteritaiteen perusopetus (laaja) VOS
14. **Taidekoulu Estradi** (Lappeenranta)
teatteri- ja sirkustaiteen (laaja) sekä rytmimusiikin perusopetus VOS
15. **Teatteri Aploodi** (Lohja)
teatteritaiteen perusopetus (yleinen)

16. **Teatteri Soittorasias** (Porvoo)
teatteritaiteen perusopetus (yleinen)
17. **Teatterikoulu Timotei** (Lahti)
teatteritaiteen perusopetus (yleinen)
18. **Teatteri Tuike, Ilmaisukoulu Tuike** (Helsinki)
teatteritaiteen perusopetus (yleinen)
19. **Teatterikoulu ILMIO** (Helsinki),
teatteritaiteen perusopetus (laaja)
20. **Tikkurilan Teatteri- ja Sirkuskoulu** (Vantaa)
teatteriopeutus(laaja) ja sirkustaiteen perusopetus (laaja) VOS
21. **Turun Nuori Teatteri** (Turku)
teatteritaiteen perusopetus (yleinen)
22. **Valkeakoski-opisto** (Valkeakoski)
teatteritaiteen perusopetus (yleinen)

3. HALLITUSTYÖSKENTELEY

3.1. Hallituksen kokoonpano alkuvuosi 2020

Puheenjohtaja
Sanna Saarela, Riihimäen Nuorisoteatteri

Varapuheenjohtaja
Terhi Perälä, Espoon sirkus- ja teatterikoulu Esko
Varajäsen: Helena Hasselblatt, Porvoon Kansalaisopisto

Sihteeri
Ulla Särkinen, Taidekoulu Estradi
Varajäsen: Carita Välitälo, Tikkurilan Teatteri- ja Sirkuskoulu

Taina Kopra, Sorin Sirkus
Varajäsen: Merja Koskiniemi, Sorin Sirkus

Anita Koistinen, Turun Nuori Teatteri
Varajäsen: Carita Välitälo, Tikkurilan Teatteri- ja Sirkuskoulu

Annina Ärölä, Valkeakoski-opisto
Varajäsen: Anna Myllylä, Oulun Taidekoulu

Senja Pihko, Circus Helsinki
Varajäsen: Anu Myllyniemi, Pukinmäen Taidekoulut

3.2. Hallituksen kokoonpano 15.4.2020 lähtien

Liiton sääntömääräinen vuosikokous pidettiin etäkokouksena 15.4.2020 Zoomissa. Hallituksen kokoonpano muuttui ja puheenjohtaja vaihtui. Puheenjohtaja Sanna Saarela jättäytyi pois ETOL ry:stä muihin työtehtäviin.

Hallituksen jäsenistä erovuorossa vuonna 2020 olivat Taina Kopra, Ulla Särkinen ja Senja Pihko. Hallitus valitsi uudeksi puheenjohtajaksi Terhi Perälän. Sihteerinä haluttiin jatkavan Ulla Särkisen.

Erovuoroisten jäsenten tilalle hallitukseen valittiin kolme uutta jäsentä sekä heille henkilökohtaiset varajäsenet.

Annina Ärölä valittiin varsinaiseksi jäseneksi ja hänen varajäsenekseen tuli Anna Myllylä. Annina Ärölä kuitenkin jättäytyi pois hallituksesta keväällä 2020. Hänen tilalleen varsinaiseksi jäseneksi pyydettiin Anna Myllylää ja hänen varajäsenensä toimii Taina Kopra.

Puheenjohtaja

Terhi Perälä, Espoon sirkus- ja teatterikoulu Esko

Varapuheenjohtaja

Anu Myllyniemi, Pukinmäen taidekoulut

Varajäsen Katarina McAlester, Järvenpään opisto

Sihteeri

Ulla Särkinen, Taidekoulu Estradi

Varajäsen Helena Hasselblatt, Porvoon kansalaisopisto

Merja Koskiniemi, Sorin sirkus

Varajäsen Taina Kopra, Sorin sirkus

Saga Kolehmainen, Circus Helsinki

Varajäsen Senja Pihko, Circus Helsinki

Anna Myllylä, Oulun Taidekoulu

Varajäsen Taina Kopra, Sorin sirkus

Anita Koistinen, Turun nuori teatteri

Varajäsen Carita Välitalo, Tikkurilan teatteri – ja sirkuskoulu

3.3. Hallituksen kokoukset

Hallitus kokoontui vuoden aikana yhteensä kahdeksan kertaa, joista yksi kokous oli sähköpostikokous. Johtuen poikkeuksellisesta korona - vuodesta kokouksia pidettiin varsin tiheään etänä. Kokoukset edesauttoivat tiedonvälitystä Taiteen perusopetusliiton ja ETOL ry:n välillä sekä ylläpitivät koulujen vertaistukiverkostoa haastavana ajanjaksona. Tiedonvälitys valtakunnallisesti toivat näkökulmaa eri koulujen poikkeustilan toimintaan. Korona vuoden aikana lisääntynyt hallitustyö mahdollisti ETOL ry:n kehittämisisideoiden ja tulevaisuuden suunnitelmien

4. LIITON TOIMISTO

Liiton toimiston paikka sijaitsi vielä alkuvuonna 2020 Taiteen perusopetusliiton tiloissa Töölöntorin laidalla Helsingissä osoitteessa Sandelsinkatu 10C. Toukokuussa hallitus teki päätöksen ja siirsi ETOL ry:n toimiston Espoon sirkus- ja teatterikoulun Eskon tiloihin puheenjohtajavaihdoksen myötä. Sandelsinkadun tilat, joita Suomen musiikkioppilaitosten liitto hallinnoi ja jossa mm. Taiteen perusopetusliitto toimii, jäivät kokonaan pois liiton toiminnasta. Tässä myös säästetään vuokratuloissa. Tarvittaessa ETOL ry:n kokouksia voidaan järjestää Eskon tiloissa tai muiden jäsenkoulujen tiloissa. Eskon toimistossa säilytetään myös liiton arkistoa.

5. VAIKUTTAMISTOIMINTA

Liitto teki läheistä yhteistyötä sekä Taiteen perusopetusliitto TPO ry:n, että tämän jäsenjärjestöjen kanssa erityisesti vaikuttamistoiminnassa. Liiton puheenjohtaja Sanna Saarela ja myöhemmin Terhi Perälä oli TPO-liiton hallituksen jäsen. Varapuheenjohtaja ensin Terhi Perälä ja myöhemmin Anu Myllyniemi oli kokouksissa mukana tarvittaessa. Koska ETOL ry:llä ei ole omaa toiminnanjohtajaa – voi TPO-liiton kokouksissa paikalla olla liitosta molemmat hallituksen valitsevat edustajat.

Annina Ärölä toimi yhteiskunnallisen vaikuttamisen työryhmän jäsenenä ja Anita Koistinen oli osaamistyöryhmän jäsen. Vuosikokouksessa Annina Ärölän tilalle valittiin Merja Koskiniemi. Työryhmät kokoontuivat muutaman kerran vuoden aikana, ja yrittivät mm. järjestää eduskunnassa kaikkien taiteenlajien yhteisen tapahtuman, jonka korona-tilanne esti.

TPO-liiton kautta ETOL ry pyrkii vaikuttamaan niin virkamiehiin Opetus- ja kulttuuriministeriössä ja Opetushallituksessa kuin päättäjiin eduskunnassa taiteen perusopetuksen sisällön sekä taloudellisten edellytysten kehittämiseksi.

Liiton puheenjohtaja Terhi Perälä on myös toiminut syksyllä 2020 eri taiteen perusopetusliittojen yhteisissä - joka toinen viikko - järjestettävissä toimisto-kokouksissa, joita masinoi TPO-liiton toiminnanjohtaja Viivi Seirala. Kokouksissa käsitellään ajankohtaisia Taiteen perusopetusliitto koskevia asioita. Tämä on tärkeää eri taiteiden välistä yhteistyötä sekä tapahtumien ja suunnitelmien tiedonvälitystä myös ETOL ry:n suuntaan. Muista liitoista (paitsi Sanataideseura) kokouksissa edustavat liittojen omat toiminnanjohtajat sekä Suomen musiikkioppilaitosten liitosta myös liittosihteeri.

Syyskuussa ETOL ry:n jäsenkoulut kokoontuivat koulujen työehtosopimuksen ympärille etäfoorumissa. Tapaamisen oli tarkoitus kartoittaa koulujen työehtosopimus näkymiä ja tarpeita. ETOL ry toimi toimeenpanevana käynnistäjänä, mutta tämän jälkeen koulut jatkoivat asiaa keskenään ilman liittoa.

6. TAITEEN PERUSOPETUSLIITON STRATEGIATYÖ

Vuonna perustettu Taiteen perusopetusliitto halusi luoda itselleen nykyaikaan soveltuvan strategian. Hanketta luotsasi konsultti Janne Marniemi. Liiton strategian luominen oli koko vuoden 2020 kestänyt yhteistyökuvio kaikkien Taiteen perusopetusliittoon kuuluneiden liittojen kesken.

Työ aloitettiin yhteisellä seminaarilla helmikuussa ja jatkui tiiviisti koko vuoden. Jokaisen seminaarin jälkeen (yhteensä 4) liittojen hallituksilla oli mahdollisuus nähdä seminaarien tulokset ja vaikuttaa omilla näkökulmillaan lopputulokseen. Kaikki strategiатыön vaiheet kävivät siis jokaisen jäsenliiton hallituksen kautta. ETOL ry:n hallitus teki ansiokasta työtä ja vaikutti omilla ehdotuksillaan vahvasti lopputulokseen. Vuonna 2021 Taiteen perusopetusliiton uudistustyö jatkuu hallituspohjan mietinnällä, johon ETOL ry saa jälleen vaikuttaa.

7. HANNA KOSKIMIEHEN TAPAAMINEN 22.9.2020

ETOL ry:n hallitus tapasi Zoomissa Opetus- ja kulttuuriministeriössä toimivan virkamiehen Hanna Koskimiehen, jonka vastuualueena on mm.taiteen perusopetus. Hallitus esitteli hänelle ETOL ry:n toimintaa sekä kertoi ETOL ry:n tulevaisuudennäkymiä. Hallitus halusi myös korostaa sitä, että on Sanataideseuran lisäksi ETOL ry on ainoa TPO-liiton sateenvarjon alle kuuluva taiteen perusopetusliitto, jolla ei ole omaa toiminnanjohtajaa. ETOL ry:n jäsenmäärän kasvaessa tuon toiminnanjohtajan palkkaaminen olisi ensisijaisen tärkeää.

8. JÄSENKYSELY

Jäsenkouluille lähti osittain Taiteen perusopetusliiton toimesta kysely, jota ETOL ry laajensi omilla kysymyksillään. Jäsenkyselyyn kahdestakymmenestä yhdestä (21) koulusta vastasi kymmenen koulua (10) eli melkein puolet. Kyselyn avulla oli tarkoitus esittää numeroin ja barometrein molempien liittojen toimintaa. Oppilaat jaoteltiin yleisen ja laajan oppimäärän mukaan, henkilökunnan määrää kartoitettiin ja kestävästä kehityksestä kysyttiin. ETOL ry:n jäsenkouluja on edustettuna laajasti ympäri Suomea.

9. KOULUTUS

ETOL ry järjesti poikkeusvuodesta huolimatta varsin laajasti koulutusta jäsenkouluilleen. Tämän mahdollistivat kaksi Opetushallituksen tukemaa hanketta, joista toinen "Taidepedagogiikka ja luovuus" oli startannut jo vuonna 2019. Toinen hanke "Opittu ja koettu näkyväksi" alkoi syksyllä 2020. Koulutukset olivat kaikki ilmaisia jäsenkouluille. Valtionosuuskoulut saivat koulutuksesta korvattua osan omia palkkamenojaan ja matkakulujaan.

9.1. Etäopetusseminaari 27.10.2020

Keväällä alkaneen korona - tilanteen johdosta ETOL päätti järjestää etäopetusta koskevan foorumin jäsenilleen. Se toteutettiin Zoomissa webinaarina. Ajatuksena oli jakaa hyväksi koettuja käytänteitä etäopetuksesta eri koulujen kesken. Osiot jakautuivat etukäteissuunnitteluun, esitystoiminnan sekä opetustyön toteuttamiseen. Mukaan tuli yhteensä 15 osallistujaa 11 eri koulusta. Webinaarin ajatushautomon tulokset lähetettiin kaikille osallistujille ja myöhemmin liitettiin ETOL ry:n Drive alustaan kaikkien jäsenten nähtäväksi.

9.2. Taidepedagogiikka ja luovuus –taidepedagogin monet roolit

Taidepedagogiikka ja luovuus - hanke alkoi jo marraskuussa 2019. Sitä hallinnoin Espoon sirkus- ja teatterikoulu Esko. Hankkeen oli tarkoitus loppua jouluna 2020, mutta koronan vuoksi saatiin lisäaikaa kesään 2021. Taidepedagogiikka ja luovuus hanke on suunnattu lähinnä sirkus- ja teatteriopettajille heidän oman ammatti-identiteetin ja yhteiskunnallisen aseman kartoittamiseksi. Tampereen osio voitiin pitää seminaarina, mutta loput tapaamiset täytyy järjestää webinaarina. Tämä vähentää hankkeen kuluja. Osanottajamäärä on ollut noin kolmenkymmenen (30) molemmin puolin. Tulokset näiden tapaamisten keskusteluista kootaan Driveen, johon kaikilla jäsenkouluilla on pääsy.

TAIDEOPETTAJA KASVATTAJANA JA PEDAGOGINA, Sorin Sirkus, Tampere 17.1.2020

Kouluttajina toimivat teatteripuolen opettajille Riku Saastamoinen, Teatterikorkeakoulun lehtori Pedagogiikan laitokselta ja sirkuspuolella Mikko Rinnevuori Parkourakatemiasta. Koulutuksen sisältöinä olivat lasten ja nuorten kanssa työskentelyn kulmakivet, miten olla hyvä pedagogi ja kasvattaja, keinoja sekä työkaluja arkeen ja yhteiskunnalliset muuttavat ilmiöt.

TAITEILIJAPEDAGOGI TAITEILIJANA WEBINAARI, ZOOM 16.12

Alustajina webinaarissa olivat sirkusopettaja Laura Tikka Sorin Sirkukselta ja teatteriopettaja Pukinmäen taidekoulujen rehtori Anu Myllyniemi. Molemmat kertoivat oman työnsä taiteellisesti puolesta. Alustuksen innoittamana webinaarissa pohdittiin pienryhmissä mikä on taideopettaja, miten taiteilijoista tuli opettajia ja miten taiteilijuus näkyy omassa työssä.

9.3. Rehtorikoulutus ETOL:n jäsenkoulujen hallintotehtäviin kuuluville

ETOL ry järjesti jäsenkoulujensa johtotehtäviin kuuluville työnohjauskoulutusta 12.2. ja 29.5. Rehtorit ja muut koulujen esimiestehtävissä toimivat ETOL ry:n jäsenkoulujen edustajat saivat osallistua koko päivän kestäneeseen koulutukseen Tampereella Sorin Sirkuksen tiloissa helmikuussa. Koulutuksessa käsiteltiin hankalia tilanteita omassa työssä ja ratkottiin asioita työssä tapahtuneiden "casejen" kautta.

Toukokuussa oli mahdollisuus ottaa osaa webinaariin, jossa käsiteltiin lähinnä korona-ajan haasteita esimiestehtävissä toimiville. Molemmissa rehtorikokouduksissa osallistujamäärät olivat yli 10 henkeä. Koulutus ja rehtoreiden vertaistoiminta ovat ETOL ry:n keskeistä toimintaa.

9.4. Opittu ja koettu näkyväksi, sirkustaiteen laajan oppimäärän arviointihanke

Syksyllä 2020 alkoi OPH:n rahoittama taiteen perusopetuksen sirkustaiteen laajan oppimäärän oppilasarviointikäytäntöjen uudistamiseen ja yhdenmukaistamiseen keskittyvä hanke 'Opittu ja koettu näkyväksi'. Hanke on taiteen perusopetuksen sirkustaiteen laajan oppimäärän valtioneusuusoppilaitosten yhteishanke, jossa yhteistyökumppaneina ovat Circus Helsinki, Helsinki Espoon sirkus- ja teatterikoulu Esko, Espoo, Sorin Sirkus, Tampere, Taidekoulu Estradi, Lappeenranta sekä hanketta hallinnoiva Pukinmäen taidekoulut. Kaikki ETOL ry:n sirkustaiteen taiteen perusopetusta antavat jäsenoppilaitokset ovat kutsuttu mukaan hankkeen koulutusjaksoihin. Hankkeen keskeisin tavoite on laatia arviointikriteerit laajan sirkustaiteen arviointikriteeristö.

AVAUSAAMU WEBINAARI 9.10.2020

Avausaamun teemana oli käynnistää hanke, koota osallistujat yhteen ja vaihtaa kokemuksia lopputyöarvioinneista. Lisäksi laadittiin kokemuskysely sirkustaiteen laajan oppimäärän lopputyön suorittaneille alumnioppilaille. Kyselyn tuloksia tullaan hyödyntämään hankkeen edetessä.

KANNUSTAVA ARVIOINTIKULTTUURI JA ARVIOINNIN MERKITYS TAITEEN OPPIMISESSA
WEBINAARI 27.11.2020

Alustuksen päivän aiheeseen piti opetusneuvos Marjo Rissanen aiheesta 'Taidon oppiminen ja oppimisen arviointi'. Tämän jälkeen pienryhmätyöskentelyssä haettiin vastausta kysymykseen: millaista arviointikulttuuria tahdomme yhdessä olla luomassa. Lisäksi käytiin läpi alumnioppilaskyselyn alustavia tuloksia.

10. TIEDOTUS

Jäsenoppilaitokset saivat vuoden aikana sähköisiä tiedotteita taiteen perusopetusta ja liittoa koskevista ajankohtaisista asioista. Viestinnässä siirryttiin enenevässä määrin ajankohtaisiin yksittäisiin tiedotteisiin tiedonkulun nopeuttamiseksi. Varsinkin koronaan liittyvien viestien ja informaation piti lähteä mahdollisimman nopeasti eteenpäin jäsenkouluille. Tiedonvälityksen tärkeys selvästi korostui vuonna 2020. Samalla laitettiin vireille ajatus siitä, että jäsenhankintaan pitäisi panostaa, mikä tarkoittaisi juuri tiedotukseen keskittymistä.

Liittyen korona-ajan etäopetukseen ja ETOL ry:n hanketoimintaan päätettiin perustaa liitolle yhteinen sähköinen alusta Google Driveen, jossa tietojen välittäminen ja arkistointi mahdollistuu kätevämmiin. Sähköinen alusta on tarkoitus laajentaa kaikkien jäsenkoulujen työkaluksi ja sitä hallinnoi hallitus.

11. JÄSENYEDET

Liitto oli jäsen Taiteen perusopetusliitto eli TPO ry:ssä.

